Bun de imprimat.
XLVIII. évf. Cluj, 1938. május. 5. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

Library of
UNITARIAN
THE MINI

Az anyák napja.

Luk. 1, 47—53.

Akkor monda Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat,

És örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben.

Mert reá tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapotjára; mert imé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.

Mert nagy dolgokat cselekedék velem a Hatalmas; és szent az ő neve!

És az ő irgalmassága nemzedékről-nemzedékre vagyon azokon, akik őt félik.

Hatalmas dolgot cselekedék karjának ereje által; elszélesztě az ő szivök gondolatában felfuvalkodottakat.

Hatalmasokat dönte le trónjaikról és alázatosokat magasztalt fel.

Éhezőket töltött be javakkal és gazdagokat küldött el üresen.

Felvevé Izraelnek, az ő szolgájának ügyét, hogy megemlékezzék.

A Szentirás gyöngyszemei között is a legragyogóbbak közé tartozik a fenti ima: Máriának, Jézus anyjának imádsága. Erzsébet, Zakariásnak, a jeruzsálemi főpapnak a felesége, Keresztelő János, a szigoru erkölcsü prófétának az anyja, meglátogatja a Jézus anyját: Máriát még mielőtt megjósolt gyermekük megszületett volna. Mindketten áldott állapotban vannak. Mindketten telve vannak Isten iránt való végtelen hálával és és tisztelettel, hogy Isten őket megáldotta az anyaság magasztos hivatásával. Repes a szivök, boldogsággal teljes egész lényük, mert érzik, hogy Isten céljainak állanak szolgálatában. A Szentirás gyönyörü legendából font koszoruval ékesitette fel Erzsébetnek és Máriának anyai hivatását.

Unitarian school. Berkley Cali fornia
U. S. A.

Ne féljünk attól, hogy nem leszünk jó unitáriusok, ha a legendákban gyönyörködünk, ha azokban mélységes mély igazságot találunk. Vannak örökkévaló eszmék, amelyeket nem tudunk másképpen kifejteni és szemléltetni, mint legendákkal, vagy a költészet más formájával. Minden régi legendának a csillogó virágdisze alatt egy szerényen elhelyezkedő rejtett eszme-mag van, amelyből a vallás-erkölcsi életnek terebélyes fája kél ki. Oly nép nem tud legendákat, mondákat teremteni, annak a lelke [illegible]ny, életereje alábanyatlott és saját magának ásogatja a sirját. A Jézus születése körüli legendák az *anyaság* erkölcsi [illegible]ágát, értékét és jelentőségét jelképezik, ábrázolják. Te[illegible]ák ezeket ilyeneknek s mindjárt megértjük, hogy Mária és [illegible]zsébet nemcsak a maguk nevében, hanem általában az igazi [illegible]édes anyák nevében adnak hálát az Istennek, *az anyai, te[illegible]intő hivatásért.* Erzsébet és Mária abban is a jó anyák megszemélyesitői, hogy leendő gyermekükben Isten szolgáját, prófétáját sejtik, előre érzik. Az igazi erkölcsi magaslaton álló anyában a gyermekszületés nemcsak egy élettani folyamat, *hanem hitteltelj es hivatás.* A jó anya csak akkor boldog, ha gyermekét Istennek szentelheti, vagy ha abban a hitben lehet, hogy gyermeke Isten utjáról, az erény és igazság utjáról nem tér le soha...

Az édes anyák, az istenfélő, munkás, egyszerü, tiszta és az egyszerüségben és tisztaságban önfeláldozó nők a társadalom fönnmaradásának, erkölcsi fejlődésének a biztos alapjai. Róluk olyan keveset beszélnek, önfeláldozó munkájukat olyan ritkán ismerik el. Sokszor talán önmaguk, az édes anyák sem tudják: mennyi önfeláldozás, mennyi hősiesség, mennyi érték van bennük.

A májusi szép napok önként kinálkoznak, hogy az édes anyáknak ünnepet rendezzünk. Ünnepet, önként, szivből jövő, Istentől áldott ünnepet azoknak, akiket legjobban szeretünk s akik hálánkra leginkább méltók: az édes anyáknak.

Gyermekek, itt vannak a csodaszép májusi napok... Ne feledkezzetek el arról, aki titeket legjobban szeret: édes anyátokról.

A tavaszi szél.

Jön, mint éjszakára a hajnal,
Jön, kibomlott lobogó [hajjal.
Jön, mámoros kedvvel,
A tél-havát maga előtt [üzve.
Majd barkákat illeszt
A rakottya-füzre.
A kezétől pillangós,
Fény-párás az ég;
A földön, előtte,
Hódolnak, hajolnak a
Jegenyék.
És véle táncol, jön a fény.
Jön, mint egy szeszélyes
Szépséges szép
Isten-asszony.
Jön, hogy a téli álomból
Fölébredt mezőkön
Virágot fakasszon.

Izsák Domokos.

Az anya fájdalma.

Sötét szárnyán közelg az éjfél,
Mindenki alszik vánkosán,
Csak egy nő virraszt ágya mellett,
Mint csillag fénye, halovány.
Fájdalma mély, miként a tenger
S bánatja, mint az árny, sötét:
Hisz anya ő, ki haldokolni
Látja egyetlen gyermekét.

Mint rég letépett rózsabimbó,
Ott fekszik a kis csecsemő,
Megtört szemei zárva vannak,
Ajakáról egy hang se jő.
Édes szülője ráborulva
Csókjaival árasztja el,
Úgy hiszi, hogy belé az által
Új erőt, életet lehel.

Hiába! nincsen ír a földön,
Melytől meggyógyúl kis fia,
Hisz az édesanyai csóktól
Meg kellene gyógyulnia!
És feljajdul, szivéhez kapva;
És szól zokogva: „Gyermekem!
Csak egyszer mosolyogj anyádra,
Csak egy hangot rebegj nekem!

Sírj, sírj, mint eddig, szép fiacskám,
Óh mert megöl a némaság!
Sirásodtól szivem föléled,
Mint langy esőre a virág.
Emlőim, melyeken mosolyogva
Szívál belőlem életet,
Oly régen várnak ajkaidra:
Jer, jer, te meg nem vetheted!“

Így szól az anya s ujra jajgat,
És tépi szétbomlott haját;
Majd gyermekét, a már vonaglót,
Szeretettel karolja át.
Míg ily anya szerelme őrzi
A haldokló kis csecsemőt,
Nem lesz hatalma a halálnak,
Anyjától elragadni őt.

Szemét függesztve magzatára,
Sokáig mozdulatlan áll,
Remegve fél, míg félre pillant,
Hogy elragadja a halál.
Gyötrelme, búja csak növekszik,
Miként az árny, ha alkonyul,
S mely enyhítné fájdalma lángját,
Szemeiből már könny se hull.

Éjfélt kong ott künn a toronyban,
Aztán ismét elcsendesül . . .
Nagy fájdalmában összeroskad
Az anya észrevétlenül,
És a halál — félvén, hogy ébren
Szerelmével legyőzi őt —
Míg ájulása tart, sietve
Karolja fel a csecsemőt.

Vida József.

Anyám!

Van egy szó a földön, amelynek értelme, jelentése nem változott meg ezer, meg ezer év óta.

Van egy drága szó a világon, amely mindenki számára ugyanazt jelenti, egy édes szó, amely nem jelent mást szegény embernek, mint gazdagnak . . . egy áldott szó, amelyet egy ideig — néha sokáig — mosollyal ejt ki az ajkunk, — később és azután örökre csak könnyel . . .

Ezt az egyetlen szót csendben, áhitattal, Istenre gondolva volna csak szabad kiejtenünk, mert a legszebb szó, a legédesebb, a legboldogabb szó: anyám!

Nem gondoltak-e arra önök, kedves testvéreim, hogy milyen különös lény is az, akit ez az egyszerü szó jelent nekünk: anyám?! . . . A gyermeke mondja mindig ezt egy asszonynak: anyám, — a két asszony között nincs különbség. Egyik nem előkelőbb, mint a másik, mert mind a kettő egyet és egyenlőt jelent, ezt jelenti: anyám. De rangban mindenkinél feljebb áll. Lehet egy anyának a fia egy állam elnöke, egy ország feje, királya . . . rangban egy fokkal mindig feljebb áll a fiúnál az, aki előtt alázatosan meghajlik a fején a királyi koronával a fiú és ezt mondja: anyám.

*

Van egy asszony a földön, a legszebb, legjobb, legdrágább asszony minden asszonyok között a világon, az, akinek ezt mondjuk: anyám.

Akinek van, nem is tudja, hogy milyen nagy kincsnek a

birtokosa, hogy van, akinek ezt mondhatja: anyám. Akinek van, az nem tudja mije van. Csak akinek sohasem volt, csak az tudta, hogy milyen nagy kincsnek a neve e szó: anyám.

Egy iskolában egy tanár 30 növendékének iskolai dolgozatul ezt a cimet adta: Az otthonunk és anyám. — 29 növendék dolgozata semmi különöset nem tartalmazott. Sablonos mondatok voltak mindenikben: amikor elindulok iskolába, megcsókol az anyám . . . ilyenek voltak benne. A harmincadik dolgozat azonban egészen más volt. Csupa vágyódás valaki után és gyöngéd figyelmesség, hűséges engedelmesség valakivel szemben, akit ez a szó jelent: anyám . . . pedig neki fájdalmat és könnyet jelentett, mert neki sohasem volt, akinek ezt mondhassa: anyám.

Kit is jelent ez a szó: anyám? Ki az édesanyám? Mindenki azt felelhetné: Egy asszony, akit azelőtt nem ismertem. Egy idegen asszony, aki előttünk érkezett ide és várt reánk. Egy ismeretlen asszony, akit azelőtt sohasem láttunk, nem tudtunk róla semmit és — mégsem féltünk tőle.

Milyen különös is az, hogy amikor még bölcsőben feküdtünk és nem nőtt ki még a fogunk, az életről semmit sem tudtunk, boldogan csak tejet ittunk, egy asszony ült az ágyunk mellett, féltő gonddal vigyázva ránk, elringatott lágy altató dallal, egy asszony, : az édes anyánk. Igy találkoztunk vele . . . Tehetetlenül ki voltunk szolgáltatva neki, bármit tehetett volna velünk, — polyás korunkban még tiltakozni sem tudunk semmi ellen . . . és ez az asszony, akit senki nem szerződtetett hozzánk, sem rendőrt nem állítottak melléje, hogy ellenőrizze; ez az asszony mégis gondozott ingyen bennünket . . . Hogy lehet? ...

Ugy, hogy Isten küldötte őt: Isten követje az édesanyánk. Isten nem kötött szerződést vele és nem adott rendőrt melléje, csak tele öntötte a szivét szeretettel Isten, — a saját lelkével, — és elküldötte hozzánk, értünk, nekünk . . .

Ezért szeret mindenkinél jobban az édesanyánk. Ezért tud sirni és halálos fáradtan is virrasztani értünk . . . ez az asszony, aki Istentől jött hozzánk és elvállalta, hogy más öröme ne legyen, mint a könnyei, meg a bánata és sirjon még örömében is. És szeressen, úgyis, ha jók vagyunk és ha roszszak . . . akkor is szeressen. Ezért merte rábizni életünket Isten. Igy lett az anyánk, hogy szeret . . . mert ha nem szeret, — hiába hozta e világba életünket, — nem anyánk . . .

*

Templomomban már elbeszéltem egyszer. A tél elején, amikor még olyan jól esik, akármilyen kis meleg verőfény . . . egy ilyen verőfényes szép téli napon, mentem az utcán. Az utca tulsó járdáján egy kisgyermek vezetett egy még kisebbet. A kisebbik gyermek keserves sirással töltötte meg az utcát; folyton kiáltott valamit. Az emberek a kapukba siettek és ki-

hajoltak az ablakon, de nem láttak mást, mint hogy egy kisgyermek vezet kezénél fogva egy még kisebbet és az keservesen sir. Átugrottam az árkon, mert nem lehetett azt a keserves sirást elbirni és átmentem hozzájuk. Akkor láttam, hogy a kisfiú olyan kicsi, hogy jóformán még beszélni sem tud. Csak egy szót tud, — és azt az egy szót sirja szivszaggató fájdalommal: anyám. Megkérdeztem a nagyobbik gyermeket; Miért sir ez a kisfiu? Azért, — felelte, — mert anyukánál voltunk. Itt dolgozik egy üzemben, ahol nem lehet egész nap maradni. Most hazaviszem, de mindig anyukához akar menni. Amig a nagyobbik ezt elmondta, a kisgyermek azalatt is szivettépő keservesen jajgatta: anyám, anyám. Tudom, hogy a kisgyermekeknél majd minden bánatra vigasz egy kis cukor. Megpróbáltam. Bevittem a közeli boltba, cukrot vettem neki . . . egy szemet a szájába tettem . . . de hiába. Két kis ajka nem fogta a cukrot, csak egyre ezt sirta: anyám. Akkor láttam, hogy ennek a kisfiunak az egész világ: egy asszony, akinek ő azt mondja: anyám. Hiába volt tele, jóleső napfénnyel a téli utca . . . színes, piros papirokkal, cukorkákkal a kirakatok; neki semmi sem volt szép, mert neki csak egy szép van, egy boldogság van, egy élet, egy öröm van a világon: egy asszony, aki föléje hajlik és megcsókolja, mikor ezt mondja neki: anyám.

Másik történet egy nagy fiuról szól. Állást kapott és boldogan indult állását elfoglalni. Barátai nagy vacsorát rendeznek tiszteletére . . . az állomásra kisérik és mosolyogva búcsúznak tőle barátai és a menyasszonya . . . Csak egy asszony kiséri ki sirva: az édesanyja.

Aztán évek telnek. Isten tudja, mi történt, hogy történt. Oda lett az állás és a fiu idegen városban, összetört szivvel nyomorog. Ez a hir járja róla, itthon . . . Egyszer aztán haza indul, — hátha — akik oly nagyon szerették, — segitenek rajta. Barátait kereste legelőbb . . . hüvösen fogadták, vagy nem emlékeztek rája . . . Menyasszonya, másnak a jegyese. Senki sem várta. A házuk felé indul . . . kis mécses lángjánál egy asszony sir és imádkozik a fiáért . . . Csak az édesanyja várta . . .

*

Különös asszony az édesanyánk. Mikor megfürösztött és tiszta ágyba tett s letettük fejünket arra a párnára, amelyet az ő keze simitott puhára . . . volt-e azóta nagyobb boldogságunk?

Miért volt olyan jó minden, amit ő készitett nekünk? Lehetünk, — mióta hazulról elkerültünk, — sok előkelő ebédnek, asztalnak vendégei, sok földi jóban lehet részünk, de olyan jóizüt, mint az édesanyánk főzött, sehol nem eszünk. Miért? Mert titka van annak. Mikor ebédet készitett, ránk gondolt a szive melegen, — azután, mikor már tűzre tette a felvágott hust és mindent, ami az ebédhez kellett, akkor, — még kezében volt a kés, — csendesen a keblébe nyult és egy kis da-

rabot titkon a szivéből levágott . . . a szivét is mindig belefőzte . . . ezért volt olyan felejthetetlenül jóizű ebédje . . . Ezt addig teszi, csinálja igy az édesanyánk, amig egyszer elfogy a szive . . . És ekkor, — meghal az anyánk. Visszamegy abba az Örök Országba, ahonnan Isten szeretetével lejárnak az anyák a Földre.

Sokáig nem tudjuk mi, hogy ki az anyánk, csak amikor már mult időben beszélünk róla . . . mikor otthon minden butor helyén van, mint régen, csak ő hiányzik otthonunkból: az anyánk . . . Csak amikor elveszitjük őt ebből a világból . . . csak akkor tudjuk meg igazán, hogy ki volt az a drága fehérhaju asszony, akit Isten küldött nekünk s akit, mig itt járt a földön, a szivünk igy szólitott: anyám.

Biró Lajos.

Madarak és fák ünnepe.

Kedves gyermekek! Olvastam egy kis történetet, melyet nektek most röviden elmondok.

Egyik községben élt egy szegény, de becsületes, munkásember, István bácsi. Ennek volt egy Jani nevü fiacskája, aki az iskolába járogatott. Ott a tanitónénitől, a tanitóbácsitól sok szép és hasznos dolgot tanult. Igen, mert szorgalmas és figyelmes gyermek volt. A többek között a fák szaporitásáról, nemesitéséről, ültetéséről, ápolásáról és nagyon sokféle hasznáról. Azután a madarak védelméről és más egyebekről.

István bácsi vallásos ember volt. A vasárnapokat nem a korcsmában, hanem a templomban és otthon családja körében töltötte el. A jó Isten megsegitette. Sikerült egy kis telket venni és arra házikót épiteni. Egyik márciusi nap a Jani gyerek az iskolából hazaérve, kipirult arccal és boldog örömmel mutatta, hogy mit kapott a tanitóbácsitól jutalmul. Három kis körtefácskát s kérte édes apját, engedje meg, hogy a ház körül elültethesse. István bácsi jószivü ember is volt, szivesen engedett fiacskája kérésének. A faültetés megtörtént. Gondos ápolás mellett, melyet Jani az iskolában tanult, gyorsan fejlődtek a csemeték. Az ötödik év tavaszán virágdiszbe borult a három erőteljes fácska. Milyen öröm volt a háznál, mikor a kis kosár buzaaratáskor megtelt pirosbélü körtével. A másik fácskáról szeptemberben szedték le a termést. A legszebb körtét róla Jani a tanitóbácsinak ajándékozta, aki szintén örvendett ezért a figyelmességért. A harmadik fácska termését elrakták télire. Majd csak karácsonykor kerül az asztalra. De az azután olyan is lesz, mint az irósvaj.

Ettől kezdve minden évben élvezte a kis család az izletes gyümölcsöt, mert a Jani gyerek megvédte a kártékony rovaroktól, hernyóktól a fácskáit. Nagy segitségére volt a kis cinke csapat, meg a vörösbegy, mely ott telepedett meg a kö-

zépső körtefán. Dalával és fürge ugrándozásaival sok vidám órát szerzett Jancsinak, ki a madarak hasznáról is sokat hallott és tanult.

Telt, mult az idő. Jani katonasorba került. A haza iránti kötelességét teljesitette. Mikor haza került, már terebélyes, lombos fák árnyékolták be a kis hajlékot.

Egyik nap délutánján félrevert harangkongás hivta haza a mezőn dolgozó embereket. Ég a szomszéd istálója! A hirtelen támadt szélvihar a tüzet egészen az István bácsi háza felé nyomta. A körtefák felfogták, visszaverték a lángokat. A lombjuk megpörkölődött, de győzött a három fa. A házikó épen megmaradt. A lombok is még azon évben kiujultak. A felgyult istáló sem égett le, mert a községbeli önkéntes tüzoltók ügyessége hamar kioltotta a tüzet. Csupán egy madárfészek pusztult el, de szerencsére üres volt. A vörösbegy mást épitett. Nem is egyet, hanem kettőt.

Aratás tájékán hatalmas vihar száguldott végig a falun. Ablakokat zuzott szét. Háztetőket sodort el. Fákat döntött ki. A Jánosék portáján a fák hajladoztak, ráborultak az épületekre, mert idő multával a ház mellé istáló, csűr épült és mindeniket gyümölcsfák vették körül. A fák és az épületek egymást megvédték a viharban. Épen megmaradtak.

Kedves gyermekek! Ez alkaiommal ennyit a történetből. Befejezésül arra kérlek, kövessétek a Jani példáját, hogy éltetek végéig minden évszakban élvezhessétek eszetek, kezetek munkájának izletes, édes gyümölcsét.

A fa ültetése és ápolása; a madarak védelme legyen főgondotok. Ez megment titeket az utca porától, később az anyagi káros csábitástól. *Kiss Dénes.*

Pályázati hirdetés. Az Unitárius Irodalmi Társaság: 1. *Dr. Ferenczy Géza* elnök adományából a következő pályatételeket tűzi ki: *a)* Megirandó bármelyik unitárius egyházközség története. Terjedelme egy nyomtatott iv lehet. Jutalma 1000, azaz ezer lei. Beadási határidő: 1938 november 1. Ennél a pályatételnél csak olyan munkák vehetők figyelembe, melyek a történetirás tudományos módszerével s a kérdés teljes irodalmának felhasználásával készittetnek. *b)* Irandó egy unitárius vonatkozású és tárgyú történeti elbeszélés. Jutalma 1000, azaz ezer lei. Beadási határidő: 1938 november 1. 2. *Dr. Fazakas Miklós* ügyvéd adományából a következő pályatétel tűzetik ki: *c)* Irandó egy unitárius vonatkozású és tárgyú szépirodalmi elbeszélés. Jutalma 1000, azaz ezer lei. Beadási határidő: 1938 november 1. Egyben felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a Dr. Ferenczy Géza elnök adományából már a mult évben kihirdetett regény pályázatnak a beadási határideje: 1938 szeptember 15-e. A gépirással vagy idegen kézirással készült pályamunkák *Szentmártoni Kálmán* főtitkár címére küldendők. (Cluj, Liceul Unitarian). Határidő után beadott pályamunkákat nem veszünk figyelembe.

Vári Albert alelnök. *Szentmártoni Kálmán* főtitkár.

TŰZHELY MELLETT

Merkéné asszony.

A Várhegy utja igen megcsendesült, mióta örök álomra hunyta szemét a nép vezére. Álmosfalva székely népe azóta nem a nyugati, hanem a keleti hegyen épült váron, a Merke várán vigyázta a jelző zászlós kopját nappal, a lármafa kigyulását éjjel.

Most már Merke vitéz vezette a népet győzelmes csatákra. Igaz, mostanában, amióta a vezér megcsendesedett az uj hazában, ritkán indult hadba a nép, csak egy-egy rövidebb portyára. De azért nem rozsdásodott meg a kard. Tele volt rabló néppel a rengeteg erdőség a Tolvajoson s a Rikán egyformán. Merke vitéz ezek ellen viselt irtó hadat, de ezek nem igen fogytak még sem. Mintha az erdőségek magukból termelték volna őket.

Csak nem régen is, amint egy szegény árva leány a baróti sokadalomról igyekezett haza felé, egy tekergő szegődött melléje s abban a hiszemben, hogy ott, abban az átalvetőben sok pénz van, agyonütötte a szegényt. Sirjára minden arra járó követ dob s a leány emlékére a patakot Hagymáspatakának nevezik.

A tolvaj pedig eltünt. Merke pedig dühödten fogadkozott, hogy addig nem nyugszik, amig a föld alul is elé nem teremti. Lesz az a patak még veres patak is!

Összegyüjtötte a vitézlő népet s meghajtotta velük az egész nagy erdőt. Sokat elfogott s ott mindjárt a Hagymásvára előtt fel is akasztatta sorjában őket. Megpihenni, éhséget, szomjuságot elüzni betértek a várba. A gazda, egy árva leány, nagy szivességgel fogadta, minden jóval megtráktálta. A gazda hiánya semmiben nem látszott: mindenütt szép rend. Maga a ház leányasszonya sürög-forog mindenfelé, kedves szóval, édes pillantással kinálgat s addig-addig forgolódott, mig csak belelopta magát a Merke szivébe, aki sürü vendég lett ezután Hagymás várában.

Száz szónak is egy a vége: menyecske került a Merke várába, aki mindjárt az első napon rendcsináláshoz fogott. Nem türte maga körül a szájtátó, léhütő népet. Égett a kezében a munka, de azt akarta, hogy más is ugy dolgozzék. Csattogott a poroló, de még jobban az asszony nyelve, suppogott a deres, de az ütéseket maga az asszony számlálta. Még a vár alatt szántogató, erdőorotó emberekre is rá-rá kiabált a vár könyöklőjéről. Ha száz szeme lett volna sem láthatott volna többet, száz kézzel sem intézhetett volna többet,

pedig neki is csak kettő volt. No, igaz, hogy szája is csak egy volt, de az az egy felért kétszázzal is.

Merke vitéz egy ideig élvezte az uj rendet, de azután, hogy neki is mind gyakrabban járt ki a leckéből, el-el kóborolgatott vadászni. A hegy alatt levő Álmosfalva népe is sokszor hallotta csattogni az ifju asszony nyelvét, mely olyan élesen vágott, mint épen a Merkén szinte állandó hideg szél. Messze el is kerülte, akinek nem állott épen rendben a szénája s szorgalom és becsületesség dolgában hiányosnak mutatkozott. De még a nyugodt lelkiismerettel járók is sürün kérdezgették, felfelé igyekezve a hegyen, a lefelé jövőktől, hogy otthon van-e a Merkéné asszony. Hát bizony otthon volt az mindig, valahányszor olyan valakit vitt arra rossz sorsa, aki takargatni valóival együtt magát is szerette volna a szigoru szemek elől eltakarni.

A vár ura pedig nagy vadász-szenvedéllyel vetette magát a hatalmas erdőségekbe. A Dugásban vaddisznót, a Hosszumezőn bölényt, a Halaságon medvét hajtott s közbe észre is alig vette, hogy a Tolvajos és Rika kezd megtelni ujra rabló népséggel.

Egy vadászata alkalmával, a Leshegyről lejövet, egy nagy csapat tolvajbanda fogta közre. A vitéz egyedül volt, de megszoritva jó lovát, közéjük ugratott. A nyilak, mint záporeső hullottak körülötte, magából, lovából már több állott ki, mikor egy nyilvessző szügyön találta lovát. A nemes állat horkolva ágaskodott fel, de nyomban kinlódva terült a földön, maga alá nyomva gazdája bal lábát is. Ott nyomták el a rablók, könyökből levágták mind a két karját, térdből a lábait, levágták orrát-fülét, kiszurták a szemeit s egy hatalmas kőszikláról, mely meredeken nyulik a Vargyas patak fölé, az alant zugó vizbe dobták. E sziklatornyot azóta Ejtőkőnek nevezi a nép.

A vár gazda nélkül maradt. Az özvegy is visszaköltözött Hagymás várába, de a nép ma is megkérdezi a Merkéről lejövőket, hogy otthon van-e Merkéné asszonyság.

Csakhogy ma már nem az egykori szép asszonyra emlékeznek, akinek a szava éle jobban vágott, mint a Merke hideg szele s aki mégis féltő gonddal és nagy szeretettel vigyázott népe erkölcsére, becsületes, szorgalmas életére. Az asszonyi szó éle rég letompult a Merkén, csak a szél uralja. Talán az is azért állandóan olyan hideg, élesen metsző, mert a hajdani szép asszony lelke nyargal végig rajta nyugtalanul, hogy állandóan őrködjék népe becsülete és szorgalma fölött s üzze, sarkalja és korholja a késői nemzedéket is.

Álmosfalvát azóta Almásfalvának, Homoródalmásnak és Mereştinek is hivták, de a Merkéné őrködő figyelme ma is ott zug végig a hegyen s otthon is lesz a világ végéig is, hogy sarkalja, biztassa, őrizze az ő székely népét, számonkérje becsületét, munkáját, ősi örökségét. *Simén Domokos.*

A cluji Unitárius Nőkszövetségének évi közgyülése.

A cluji Unitárius Nőkszövetsége jelen év ápr. hó 9-én tartotta meg évi rendes közgyülését, melyből egy nemesen munkálkodó egyesületnek igazi emberszeretettől áthatott komoly, Istennek tetsző munkája bontakozott ki. A közgyülés Ürmösi Károly esperes buzgó imájával kezdődött, majd meg özv. Csifó Salamonné tartalmas elnöki megnyitója után Lőrinczy Zoltánné titkárnő tartotta meg jelentését, melynek főbb adatait itt közöljük, minthogy sajnos nincsen terünk arra, hogy az egész jelentést közöljük, mint ahogy a dolog érdeme megkivánná. Mint egyházunknak jótékony egyesülete arra igyekezett, hogy az elesett és nyomorban sinylődő unitárius anyák és gyermekek szenvedéseit, nélkülözéseit enyhitse. E munkában kizárólag a nőkszövetsége választmányának és tagjainak áldozatkész munkásságára, valamint fajunk és vallásunk fentartásáéét és előhaladásáért áldoznitudó és akarni kivánó hiveink segitségére támaszkodtak. Léglényegesebb tevékenységei közé tartortozott a *Napközi Otthon* fenntartása. Az első félévben, illetve az iskolai év bezárásáig a régi helyén és régi keretek között müködött. De az ősz folyamán az egyházközség épitkezése folytán eddigi helyiségünket lebontották, s igy 1937 októberétől csak a legnagyobb mértékben reá szorultaknak adtak ebédet a Nőksziv. helyiségében. A fenntartást a mai szegény viszonyok között is az odaadó nehéz és gondos munka sikeresen megoldotta. Elismeréssel emlékezik meg a Turda-Aireş köri megértő testvéreink áldozatkészségéről. E vidéknek köszönhető az egész évi zöldség, vetemény, melyet a Léber-cég szállitott be dijmentesen. Több pénzbeli és természetbeni adományt kaptak több unitárius hitrokonunktól, több kpreskedőtől s iparostól. Az iskolás gyermekeken kivül ebédet adtak egy egyetemi hallgatónak és egy leányotthonban elhelyezett 9 éves leánykának, és egy nehéz anyagi körülmények közé jutott házaspárnak, aki ezért a Napközi Otthon konyháját vezeti. Egy örökbefogadott árva fiu összes ruházati, ellátási és tanulmányköltségeit fedezte az idén is. Dr. Gyergyay Árpád orvosprofesszor ur pedig szives volt a szükségessé vált operációt ingyen végrehajtani.

Elhelyeztek a szentlászlói tüdőgondozó intézetben egy igen

sulyos állapotban levő beteg hitsorsosunkat, a költségeket részben tagjaink által fölajánlott havi hozzájárulásokból fedezték. Állandó segélyben részesitettek több munkaképtelen aggot, házbér és tüzifa segélyt számtalan esetben osztottak ki. Szegény elemi iskolás gyermekek számára tizórára meleg tejet osztottak ki. Szegénysorsu hitrokonainknak több esetben nyujtott kamatmentes kölcsönt. A középiskolai tanulók ruháit rendbe szedte, amit a tanulók nagy hálával fogadtak. Kinyomatta Péter Rózsika átdolgozásában Árgyirus Királyfi. cimü gyönyörü szindarabot, mely hasznos szolgálatot tesz a mükedvelő munka szempontjából. Az egyetemi hallgatók könyvkölcsönző vállalkozásához 500 Leivel járult hozzá. A karácsonykor kiosztott segélyadományok 10.610 leit tettek ki.

A jótékonyság gyakorlata mellett fönntartotta az összeköttetést hasonló célt szolgáló egyletekkel.

Mindezen értékes munkára a költségeket saját megadóztatással, gyüjtéssel és a nőegylet termének helyes gazdálkodás utján való értékesitésével érte el. A Nőkszövetsége tehát szépen és helyesen dolgozott. Adja az Isten, hogy tovább is sikeresen folytathassa emberszerető, könnyeket felszáritó munkáját.

Az idéni kötőkék. A mult polgári évben megemlékeztünk volt az akkor tartott szépen sikerült, meleg, barátságos kötőkékről. Most röviden jelen évben eddig tartott kötőkékről, adunk rövid beszámolót. Érdekes és külömböző szempontból értékes felolvasásokat tartottak: Gálfi Lőrinc teol. tanár, Márkos Albert főgimn. tanár és Gálffy Zsigmond kollégiumi igazgató. A müsor művészi részében művészi szinvonalon álló énekkel közreműködtek: Gyallay Pap Domokosné, Dr. Gündischné, Fogarassy Klári és Varga Jánosné. Más zeneszámmal: Boga László (cselló), Márkos Albert, Guráth Erzsébet, Cseke Vilmos és Boga László (quartett), P. Szentmártoni Lenke (zongora). Szavalattal: Gyallay Pap Domokos, Márkos András és S. Sillay Erzsébet.

A háziasszonyi tisztet a következő nők töltötték be: 1. Vaska D. Dezsőné, Péter Rózsika, Szabó Rezsőné, Agyagássy Sándorné és Bálint Domokosné. 2. Lőrinczy Zoltánné, Benczédi Pálné, Hantz Piroska, Técsy Ilma, Vályi Ilona. 3. Vass Domokosné, Nagy Józsefné, Györffy Domokosné, Patakfalvi Zsigmondné, Ürmösi Józsefné, Fazakas Olga. 4. László Gyuláné, Hidegh Mihályné, Gálfi Lőrincné, Ürmösi Károlyné, Szentmártoni Kálmánné, Kovács Margit. 5. Márkos Albertné, Guráth Béláné, Szathmári Juliska, Ütő Lajosné, Kovács Irén, Sigmond Ilona. 6. Gálffy Zsigmondné, Tóth Istvánné, Emmerth Béláné, Hadházy Sándorné ifj., Szilágyi Lászlóné, Dr. Fazakas Jánosné. 7. Vajna Lajosné, Csifó Salamonné, Dr. Mikó Lőrincné, Csató Pálné, Dr. Kauntz Józsefné, Dr. Gyergyay Árpádné. A sok szép kötőke emelkedett szellemben folyt le és kedvező hatással volt nemcsak a jótékonyság gyakorlására, hanem általában az egyházi életre is.

A Szabad Keresztény és Szabad Vallásos Ifjuság Nemzetközi Társasága jelen év julius hó 27 — aug. 1-ig Hollandiában a szabad ég alatt összejövetelt, megbeszélést tart. Hollandia valóban eszményi helye a táborozásnak az ifjuság számára. Az éghajlat kedvező volta, a tájak nagyszerüsége, a hollandusok vendégszeretete egyaránt sokat igérnek. A megbeszélés központi eszméjének a következő tárgyat tüzték ki: *A szabadelvü kereszténységnek egysége illuzió-e vagy egy várható jövendő?* A következő tárgyak szerepelnek: A vallásos tekintély, Dr. S. L. Adams tanár, Amerika. *A közeledés két módja: az angolszász és a német.* Előadó nincs megnevezve. A vallásos individuálizmus és a társadalmi felelősség. Előadó Dr. Stanley I. Kennett (Anglia). *A mi hozzájárulásunk az egyetemes egyházhoz.* Ferencz József lelkész, Budapest. A julius hó 31-én tartandó istentiszteletet pedig Simén Dániel lupeni lelkész fogja tartani. Amint a szemelvényesen közölt tárgysorozatból is látható, nagyon érdekes eszmék nyernek megvitatást a hollandiai ifjusági találkozón, melyen a világ minden tájáról jeles emberek vesznek részt. Adja az Isten, hogy közülünk is minél többen részt vehessenek benne.

A jövő évi Naptár ügye. Az 1939. évi Naptárra a közleményeket, cikkeket kérjük legkésőbb julius hó 1-ig a szerkesztőség cimére beküldeni, hogy a naptár szellemi részét az olcsóbb nyomdai árak idején, a nyáron kinyomathassuk. A névtárba szükséges adatokat, ha azok az esperesi vizsgálószék jegyzőkönyvében nem találhatók meg, valamint a megrendeléseket kérjük szintén julius 1-ig bejelenteni. A honnan bejelentés nem érkezik, ugy tekintjük, hogy a mult évi menyiséget rendelik meg, s e szerint nyomatjuk ki a példányszámokat. Ha a naptár árát 15 leire fölemelhetnők, tartalmát egy egész nyomtatott ivvel nagyobbithatnók. Ha pedig egy leit a postaköltségre számithatnánk, akkor minden lelkészi hivatalnak a cimére küldhetnők s nem kellene egyes központi helyeket terhelnünk. A vásárokra nézve kérjük az esetleges hibákat bejelenteni, hogy jövőre kiküszöbölhessük. A naptárral arra igyekszünk, hogy korán jelenjen meg. Azonban a vásárjegyzéket rendszerint csak november hó elején lehet megkapni a miniszteriumtól s ezért annak a kinyomatásával addig várnunk kell. A többi részét addig kinyomatjuk s a vásárjegyzéket hozzácsatoljuk. Arra igyekszünk, hogy hamar készen legyünk, ez azonban a vásárok pontos összeállitásának nehézségei miatt nem egészen tőlünk függ.

Tg.-mureş-i ifjusági megbeszélés. Ifjusági szervezetünk Munkaügyi Bizottsága azzal a céllal alakult meg, hogy az ifjusági élet felfrissitése érdekében dolgozzék. A megállapitott terv szerint április 3-án a tg.-mureşi ifjusági tagozatot látogatta meg. A Munkaügyi Bizottság részéről Erdő János, Vörös István és Csifó Nagy László voltak kiküldve, akik az ottani ifjusági mozgalom vezetőivel Halmágyi János esperes ur elnöksége alatt

fontos megbeszéléseket folytattak, melynek gyümölcsét a közeljövőben látni reméljük. Ez alkalommal a templomban az istentiszteletet is ők végezték. Imát Erdő János, egyházi beszédet Csifó Nagy László mondott. Az ifju lelkészek munkássága, buzgó szolgálata igen jó hatást gyakorolt a székely fővárosban lakó hiveinkre.

Az egyszerü temetés. *Dr. Varga Béla* püspökhelyettes 152—1938 sz. alatt egy felhivást bocsátott ki, melyben a temetkezéseknél, a gyászolók anyagi erejét meghaladó pompa és fényüzés kifejtése ellen emel szót. Az unitárius vallás egyszerü, tiszta, bensőséges vallás. Nem a külsőségekre, látszatra, hanem a lélek nemességére fektet sulyt. Mennyivel nemesebb és értékesebb az, hogyha az utódok valamely egyházi nemes célra alapitványt tesznek és ezzel fönntartják szeretett halottjuknak nevét, mintha egy csomó anyagi értéket örökre a föld alá temetnek!... A körirat jót akar s azt minden jó unitáriusnak figyelmébe ajánljuk... Tartsuk meg régi unitárius elődeink egyszerü, nemes hitét, kövessük erkölcseiket s ne feledkezzünk meg a jótétemény gyakorlásáról.

Ifjusági egyletek vezetőinek szives figyelmébe! Nemes Nagy Mártha „Vád" cimű verses kötete a napokban hagyja el a sajtót. Az Egyetemes Ifjusági Szervezet adja ki E. Fekete Lajos költő-pap mély és rokonszenves ajánló soraival. Az Egyetemes Szervezet e kezdeményező lépéssel kettős célt kiván szolgálni: ifju értékeinket kisegiteni az ismeretlenség homályából s szorosabb kapcsolatba hozni az olvasó közönséggel s ha lehetséges számukra némi irói honoráriumot juttatni. Nemes Nagy Mártha mindkét cél szempontjából méltó a támogatásra. Verseiben sok a finomság, báj, kellem, gyöngéd vád, nagy hit, mély szeretet. És sorsában sok a megindító, rokonszenvet keltő. Nemes Nagy Mártha minden ifjusági megmozdulást élénken figyelt s tollával hatékonyan támogatott. S most itt a kiváló alkalom, hogy az egyletek mégértő és méltányló magatartást tanusitsanak vele szemben, de az E. Szervezettel szemben is. Minden ifjusági egylet cimére egy-két példányt küldünk azzal a kéréssel, hogy azt elhelyezni, illetőleg átvenni sziveskedjenek s a vezetők hatalmazzák fel az elnökséget, hogy a küldött példányszámok árát a juniusi kongruából vagy központi illetményekből egy összegben levonathassa. A könyv csinos, müvészies kiállitásban jelenik meg finom famentes papiron, mintegy 80 oldalnyi terjedelemben. Egyes szám ára 40 lei. A várható támogatás reményében szeretettel kér minden szép és nemes célért lelkesedő egyletet.

Simén Dániel, lelkész-ifj.-elnök.

Shakirov Sebestyén képkiállitása. A napokban nyitotta meg képkiállitását az unitárius kollégium épületében Shakirov Sebestyén, hitrokon, Baiamaren élő orosz származásu festőművész, aki 38 képét mutatja be a nagyközönségnek. Baiamare, Deva és a Jiul völgyének legszebb és leghangulatosabb részei elevenülnek meg ezeken a művészi képeken, melyek a bányászvilág életébe, a régi multról beszélő történeti várromok titkaiba, a havasok sajátos világába adnak a művész meglátásán keresztül érdekes betekintést. Sok frisseség, közvetlenség és a szinek melegsége és hangulati érzelmi egysége jellemzi Shakirov képeit, bizonyságául annak, hogy ez a művész őszintén átéli és átérzi benyomásait és igyekszik azokat a mindig a legsikerültebb és legkifejezőbb módon vászonra vetiteni. Nehány tanulmányfeje, tájrészlete, devai képe kunyhóképei, a maguk bensőséges hangulatával erősen meg is fogják a néző lelkét. A mi szempontunkból az is kiválóan fontos, hogy a jeles festőművész Deva várát, az unitáriusok Golgotháját több képen lefestette. Ugy látszik, hogy az ő lelkét, amely az orosz viszonyok miatt telve van végtelen fájdalommal, a hatalmas vár golgothás ködével mélyen megihlette. Igazi művészet látszik képeiből.

Balázs Zsigmond: Az I. G. Duca-i főgimnázium Értesitője az 1936/37 isk. évről. A gondosan összeállitott Értesitő első lapját az oly korán elhunyt néhai Boros Jenő emlékének szenteli, kinek érdemeit meleg szavakban méltatja, azután hü képet nyujt a főgimn. kormányzatáról, a tantestületről, majd meg az 1936/37 év történetét adja elő. Végül a tanulók osztályozását és a statisztikai adatokat találjuk az 53 oldalra terjedő csinos kiállitásu füzetben, melynek cimlapját a főgimnázium szép uj épületének a képe disziti.

Évvégi jutalomkönyvek. Olvasóink figyelmét hagsulyozottan felhivjuk a *Minerva Műintézet* ez évi *jutalomkönyv* mozgalmára, melynek célja az, hogy a tanulók kezébe a tanév végén minél több megfelelő jó könyvet lehessen adni. Ez a nagyfontosságu mozgalom évről-évre erősödve oly szép eredményt ért el, hogy a lefolyt kilenc év alatt

közel 80.000 darab jó könyvet, kevés hiján 2 millió lej értékben juttathatott a magyar ifjuság kezébe. Ebben az évben már *tizedik* évfordulóját éri meg ez a nemescélu mozgalom, mely ünnepi eseménnyel kapcsolatban a Minerva Műintézet ez évben a rendelés összegéhez mérten az eddiginél is nagyobb mennyiségben fog szétküldeni ajándékkönyveket a rendelőknek. Az eddigi nagy kedvezmény most is fennáll, mely szerint a rendelő *teljesen ingyen* kap minden, a Minerva kiadványaiból történő rendeléshez még *ugyanannyi értékü*, ha pedig más kiadásu könyvekből rendelnek, akkor még *félannyi értékü* ajándékkönyvet, mint amekkora volt a rendelés összege. A jutalomkönyv-mozgalomra vonatkozó tájékoztató és könyvjegyzék április hó közepén szétküldésre került, az összes magyar egyházak és iskolák részére. Amennyiben nem érkezett volna meg, készséggel szolgál részletes fölvilágositással a Minerva Műintézet jutalomkönyv-osztálya Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

A târnavai egyházkör új esperese.

A târnavai Unitárius Egyházkör esperese: *Gvidó Béla* diciosânmartini lelkész 50 évi papi szolgálat és 44 évi esperesi müködése után, április elsején nyugalomba vonult s a târnavai Unitárius Egyházkör rendkivüli közgyülése Gvidó Béla helyére 6 esztendős időtartamra *Mátyus Gergely* seucai lelkészt választotta esperessé, aki igéretet tett arra, hogy elődeinek nyomdokába lépve, az Egyházkör érdekeit mindig megvédi. Minthogy a többi egyházköri tisztviselők megbizatása is az év folyamán lejár, a közgyülésen egyuttal megejtették a választásokat hat esztendős ciklus tartamára. A választás során egyházköri jegyzőnek: Sándor Gergely deaji lelkészt, közügyigazgatónak: Lőrinczi Gergely suplaci lelkészt, pénztárosnak: Kiss Tihamér adamuși lelkészt választották, mig az egyházi képviselőtanácsba köri delegátusként: Szathmáry Gyula hărănglabi birtokos, köri felügyelőgondnok jelöltetett ki.

Az uj alkotmánytörvény

a vallásra és az egyházi életre kiváló sulyt helyez. A házasságkötésnél nemcsak ajánlja az egyházi áldást, hanem kötelezően elő is irja. A törvénynek még nincsen készen a végrehajtási utasitása s ennélfogva nem tudjuk, hogy a gyakorlatban miként fog rendeződni, de a törvény szelleméből az olvasható ki, hogy az egyházi áldás hiánya ezután a törvény érvényben léte után semmissé teszi a csak polgárilag megkötött házasságot. Ez is a helyes. A házasság sokkal több, mint polgári szerződés. A házasság erkölcsi jelentősége domborodik ki az uj s a már érvényben levő uj alkotmánytörvényben. Az uj törvényben külömben a vallás és vallásos élet kellő védelemben és támogatásban részesül, amit csak örömmel üdvözölhetünk.

Uj unitárius leányegyházközségek létesitése.

Az aradi unitárius leányegyházközség folyó évi április hó 24-én délelőtt alakult meg. A megalakulás munkájában nagy szerepe volt különösen Pataki nyug. tanárnak; gondnokká választatott Jakab Géza iró és hirlapiró, jegyzővé Pataki tanár atyánkfia s ezeken kivül a közgyülés 12 keblitanácsost is választott. A megválasztottakat Dr. Kiss Elek teológiai akadémiai dékán és megválasztott egyházi főjegyző eskette föl. Gyülés után egyházi beszédet mondott Komjátszegi Géza bihori lelkész s urvacsorai ágendát tartva, urvacsorát osztott Dr. Kiss Elek. A közgyülésen mintegy ötvenen vettek részt, amely az ottani evangélikusok tanácstermében volt megtartható. Ez uton is hálás köszönetünket nyilvánitjuk Méltóságos Frient püspök urnak szives és barátságos vendéglátásáért. Az egyházközség a bihori anyaegyházközséghez csatlakozott.

Aznap délután Timişoaran az evangélikusok diszes templomában mondott egyházi beszédet Dr. Kiss Elek és esketett meg egy fiatal párt Komjátszegi Géza lelkész. Az evangélikusok itt is a legnagyobb szivességgel bocsátották rendelkezésünkre a templomot s ez év junius 12-én az ők épületében fog megalakulni a timişoarai leányegyházközség. Hálával emlitjük föl Gotthárd Áron igazgató ur szives támogatását és köszönjük evangélikus testvéreinknek baráti jóságát.

Itt emlitjük meg azt is, hogy Dr. Kiss Elek dékán husvét első-, másodnapján Mihai Viteazul-on prédikált és osztott urvacsorát, miközben a gondnokkal és lelkésszel a hiveket látogatta meg s harmadnapján délelőtt Turdán tartott istentiszteletet.

Bihori ünnepek. A husvéti ünnepek alkalmával Csifó Nagy László Bihor megyei hittestvéreinket látogatta meg. Ünnep első napján Bihorban tartott istentiszteletet, mikor a helybeli lelkész Oradean teljesitett szolgálatot. Második napon Oradean hirdette az igét. Mindkét helyen nagyon kedves és lelkesitő benyomást nyert az unitáriusok kicsiny csoportjának kitartó hithüségéről. Egyik legkedvesebb szolgálata volt az, hogy az ifju bihori lelkésznek: Komjátszeghi Gézának Évike nevü kis leányát megkeresztelte.

Olvasóinkhoz. A posta megköveteli, hogy kisebb városokban is a cimzésnél kitüntessük az utcát és házszámot, különben a lapot nem kézbesiti. Felkérjük azokat az olvasóinkat, akiknek cimzésük hiányos vagy hibás, vagy esetleg lakást változtatnak, szíveskedjenek kiadóhivatalunkat értesiteni. Mindent megteszünk, hogy olvasóink a rendes időben megkapják a lapot.

A szabadelvü kereszténység és vallásos szabadság érdekében alakult nemzetközi társulat a jelen évben teológiai megbeszélését Bentveld-ben (Hollandia) tartja meg julius hó 18—23-ig. Mint a megelőző években, most is a vallás, tudomány, erkölcsiség és a társadalom legfontosabb kérdései kerülnek szóba és a szabadelvü gondolkozók legjelesebbjei vesznek részt benne. A jelen évben a fő tárgy a következő: *A szabadelvü kereszténység jövője.* A tárgysorozat még nincsen véglegesen megállapitva, de a főbb pontjai már ismeretesek. A megbeszélés vezetője Dr. L. I. van Holk (Hollandia) tanár. Megnyitó beszéd julius 18-án „Szellemi kereszténység, a szabadelvü vallás eszménye" cimen előad H. Hermelink (Németország) tanár. Julius 19-én „A kijelentésnek és vallásos tapasztalatnak szabadelvü felfogása" előadja I. L. Adams (Amerika) tanár. Ugyanazon nap este: „A lelkész hivatala", „A lelkész, mint az ifjuság vezére" cimen előad Kővári Jakab (Transylvania) lelkész és okl. vallástanár. „A lelkész, mint a vallás tanitója" cimen előad Morti P. lelkész (Schweitz). Julius 20-án „A biblia formai és anyagi értéke a szabadelvü kereszténység szerint" előadja Dr. H. McLachlan teol. akad. igazgató (Anglia). Ezeken kivül még fontos kérdésekről előadnak Dr. R. C. Dexter (Amerika), Dr. C. I. Bleeker (Hollandia), Dr. E. Platzhoff Lejeuve (Sweitz), F. Konór (Csehország), S. Bixler (Amerika). A gyülés résztvevőinek julius 18—23-ig lakás és kosztja $17^1/_2$ holland forint, körülbelül 2 angol font sterling és 10 silling. A rendezőségtől értesités jött, hogy egy transylvaniai résztvevőnek a lakás és koszt költségeit fedezik. Óhajtandó, hogy tőlünk is minél többen vegyenek részt ezen a nagyjelentőségü összejövetelen.

Unitárius Téli Gazdasági Iskolánk megnyitásakor több jóakarónk szives volt méhrajokat igérni az iskola méhesének benépesitésére. A méhest azóta megépitettük. Több rendszerü kaptárt szereztünk bele. Az elmult év kedvezőbb lévén a méhészkedésre, szeretettel kérjük azon méhészkedő jóakaróinkat, kik iskolánkhoz közelebb laknak s egy-egy rajt inkább nélkülözhetnek, hogy méhesünk benépesitésében segitségünkre jőni szivesek legyenek egy-egy raj adományozásával. *Az iskola igazgatósága.*

Kérjük tudósitóinkat, hogy mindennemü helység- és utcaneveket az állam által meghatározott román elnevezéssel küldjék, mivel a fennálló törvényrendelet ezt előirja.

Fikker János bölcseletdoktor. A napokban vettük a hirt, hogy *Fikker János* Plăeşti-i lelkészt a szegedi egyetemen a bölcselet doktorává avatták a husvét előtti napokban. Fikker János az elmult években tett középiskolai vallás- és teológiai magántanári vizsgát, amiből az látszik, hogy komoly, alapos tudományos működést fejtett ki. Amellett egyházközségi-, közművelődési- és gazdasági ügyekben is — ellentétben az ugynevezett tudós, de gyakorlati érzéknélküli lelkészekkel — sikeres, népének javát szolgáló nem közönséges tevékenységet fejtett ki. Fikker Jánosnak ezen szép sikere alkalmából sok szerencsét kivánunk.

Hirdetmények. Comşeşti, Turda megyei község határában levő s az Unitárius Egyház tulajdonát képező kb. 46 kat. holdnyi egy tagban levő terület, amelynek kb. egynegyed része fel van törve és bevetve, a többi pedig legelőnek használtatik, nyilvános árajánlat alapján eladatik. — Iara de Mureş, Mureş megyei község határában levő kb. 30 kat. hold mezőgazdasági és kb. 10 kat. hold erdőterületből álló s az Unitárius Egyház tulajdonát képező birtok nyilvános árajánlat alapján eladatik. Árajánlatok 1938 évi május hó 10-ig adandók be az Unitárius Egyház Jószágfelügyelőségéhez, Cluj Calea Marechal Foch 12., I. em. 20, ahol a hivatalos órák alatt felvilágositással is szolgálnak.

Házasság. *Gál Irénke* tanitónő (Turda) és *Nagy Jankó* vasuti almérnök (Moldovaneşti-Sinaia) törvényes házasságot kötöttek és f. évi március 27-én Colteştin *Gál* Gyula unitárius lelkész előtt egyházi áldásban részesültek. Az uj párnak boldogságot és sok örömöt kivánunk.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába március 21-től április 26-ig *előfizetési dijat fizettek:* Özv. Barabás Jánosné Rimetea 1935—1938-ra, Csiky Sándor Uioara 1938-ra; Kiss Jánosné, Kiss Józsefné, Kiss Károlyné, Knobloch Rezsőné, Kovács Lajosné, Özv. Kónya Gáborné, Lázár Sándorné, Lőrincz Bálintné, Özv. Machold Róbertné, Markovits Leóné, Máthé Györgyné, Pataki Jánosné, Péterffy Áronné, Özv. Preiszner Péterné, Römer Györgyné, Sándor Gergelyné, Özv. Sáska Dénesné, Schuszter Vilmosné, Seiffert Jánosné, Sütő Sándorné, Szabó Mózesné, Szász Andrásné, Szász Jánosné, Özv. Szász Károlyné, Szász Lászlóné, Székely Domokosné, Szilassy Gyuláné, Id. Szolga Ferencné, Szőcs Istvánné, Dr. Tauglicht Sámuelné, Tóth Mózesné, Török Sándorné, Unitárius Nőegylet, Wiesel Mózesné, Zátyi Jánosné, Dr. Kerekes Istvánné, Balog Mihályné, Ferencz Béláné, Fülöp Árpádné, Harkó Ferencné, Nemes Nagy Lajosné, Özv. Németh Istvánné, Sándor Albertné, Sigmond Kálmánné, Soós Jánosné, Sólyom Jánosné, Szabó Jenőné, Takács Miklósné Braşov 1936—1937; Holly Károlyné, Szabó Mihályné, Hoch Jenőné, Szabó Istvánné, Bert Sándorné, Bokor Józsefné, Belkovics Józsefné, Oltean Emma, György Emődné, Göncz Mihályné, Ambrus Lajosné, Aschauer Józsefné, Baczoni Béláné, Id. Bálint Jánosné, Bálint Lászlóné, Bekei Ervinné,

Özv. Bencze Dénesné, Benedek Dénesné, Benedek Sándorné, Benovits Jenőné, Biró Lajosné, Bittermann Emilné, Bobancuné Simon Anna, Bunica Jánosné, Czapf Jánosné, Özv. Czámpa Gusztávné, Czifra Zsigmondné, Csibi Lajosné, Csoma Győzőné, Csüdör Béláné, Darkó Józsefné, Dávid Jenőné, Özv. Demeter Dénesné, Derzsi Béláné, Dobra Dénesné, Elek Györgyné, Elekes Lajosné, Farkas Istvánné, Fazakas Jánosné, Fekete Gáborné, Ferencz Istvánné, Gál Vilmosné, Gergely Jánosné, Gergely Mózesné, Gocsman Béláné, Gottfried Sándorné, Gyöngyösi Károly, Ilkey Elekné, Ilyés Andrásné, Incze Gyuláné, Izsák Domokosné, Izsák Vilmosné, Jakab Vilmosné, Kacsó Sándorné, Kalmár Piroska, Ilkey Ferencné, Keresztes Gyuláné, Keresztes Jánosné, Özv. Kiss Istvánné, Kasper Jánosné Braşov 1937-re; Einzig Jenő 1938-ra, Szalay Istvánné Dârste 1937-re; Kozma Miklós Aita-Mare 1938—1939-re; Id. Ferenczy Mózes Pietroasă 1937—1938-ra; Bedő Ferenc, Raduly Jánosné Tg.-Săcuesc 1937; D. F. Egylet Sântionlunca 1935-re, Barabás Béla 1934—1936-ra, Csiky, Eresteghin, Kelemen István Beşeneu 1937-re; Domján Péterné Cluj 1937—1938-ra; Felsőosztályuak Könyvtára 1934—1938-ra, Kádár Gábor 1934-re; Szabó László, Téglás Áron Calnic 1938-ra; Keresztes Lajos Baţanii 1937—1938-ra.

Évi tagsági dijat fizettek: Biró Domokosné Ocna de sus, Gyallay P. Domokosné Cluj, Pap Ferenc Saulia de Câmpia, Nagy Sámuel Şarmaş 1938-ra, Ütő Gábor Calnic 1937-re, Unitárius Egyházközség Sântionlunca 1935—1936-ra, Ütő Béla Moacşa 1936—1937-re, Dr. Ferencz Áron Cluj 1937-re, Biró Andrásné 1932—1934-re Cluj (100 L.), Szász Ráchel 1936-ra, Özv. Csathó Pálné 1932-re, Ajtay János 1935-re, Id. Kovács Elek 1937-re; Végh Mihály Satul-Nou 1935—1938-ra, Bölöni Vilmos Cojocna 1933—1936-ra (200 L.), Özv. Pethe Andrásné Ilieni 1937—1938-ra.

Alapitói dijat fizettek: Gyallay P. Domokos, Guráth Béláné, Dr. Fazakas János, Dr. Csutak Mihály Cluj 200—200 L.

Cluj, 1938 április 26. *Gálfi Lőrinc*, pénztárnok.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági dija 60 lej. A D. F. E. örökös alapitói dija 1000 lej. A rendes- és alapitó-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési dij csak a Közlönyre jogosit. Kivánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s dijait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági dijait rendezte. Előfizetés külföldre 90 lej. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros cimére küldendő Cluj, Calea Marechal Foch 12.

Az „Unitárius Közlöny" megjelenik havonta.

Szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas" könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuţa 3.